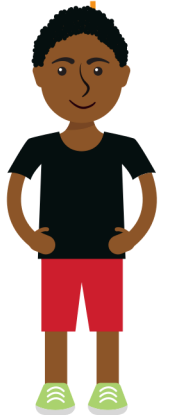

KARRIEREKOMPAS

5. KLASSE

FRA RÅVARE TIL FÆRDIGT PRODUKT - ARBEJDE OG PRODUKTION I VORES LOKALOMRÅDE

Overordnet formål

Forløbet skal give eleverne konkrete erfaringer med arbejde og produktion gennem mødet med en lokal produktionsvirksomhed. Eleverne skal opnå forståelse for, hvordan forskellige job og funktioner hænger sammen i en produktionsproces, og hvordan mennesker, maskiner og materialer samarbejder om at skabe et produkt. Forløbet er en del af Karrierekompasset og understøtter elevernes karrierelæring gennem virkelighedsnære erfaringer og refleksion.

Forankring i Karrierekompasset

Forløbet placerer sig på mellemtrinnet og bygger videre på elevernes kendskab til den nære verden. Fokus er på at udvide elevernes forståelse af arbejdsfællesskaber, produktionsformer og jobfunktioner i lokalsamfundet. Forløbet er lokalt forankret og tilpasses den konkrete virksomhed, klassen besøger.

Fag og faglige perspektiver

Dansk og natur/teknologi er de bærende fag i forløbet.

I dansk arbejder eleverne med faglig læsning, spørgeteknik, notatteknik og mundtlig formidling. I natur/teknologi arbejder eleverne med materialer, tekniske processer, sammenhænge mellem råvarer, produktion og færdige produkter samt menneskers brug af teknologi.

Praksisfaglig tilgang

Virkelighedsnær opgave med tydelig kobling mellem:

- Krop og erfaring (virksomhedsbesøg og observation)
- Teori og fag (arbejde med begreber, modeller og faglige forklaringer)
- Handling og produkt (elevproduceret formidling af produktionsprocessen)

Problemstilling (formuleret for elever)

Hvordan bliver et produkt lavet - og hvem arbejder sammen for at få det til at lykkes?

Produkt

Gruppevis produktionsplakat/model eller digital præsentation evt. en podcast, der viser:

- Virksomhedens produkt
- Produktionsprocessens trin
- Centrale job og funktioner
- Elevernes refleksioner over arbejdet

SPIREMODELLEN - SPIRE-NIVEAU

Forløbet er tilrettelagt på Spire-niveau og arbejder med følgende faser

FØR VIRKSOMHEDSBESØGET: FORSTÅ OG UNDERSØG

Aktiviteter

- Introduktion til virksomheden: Hvad producerer den, og hvor ligger den?
- Arbejde med begrebet produktion: råvare, proces, produkt.
- Fælles hjernekort: Hvilke job tror vi findes på virksomheden?
- Udarbejdelse af interview- og observationsspørgsmål i grupper.

Stilladserende spørgsmål

- Hvad skal der til for at lave produktet?
- Hvilke mennesker tror vi arbejder der?
- Hvad er forskellen på at arbejde med hænder og maskiner?

Lærerens rolle

- Skabe faglig ramme og tydelige forventninger til besøget.
- Introducere centrale begreber og observationsteknik.

UNDER VIRKSOMHEDSBESØGET: RESEARCH

Aktiviteter

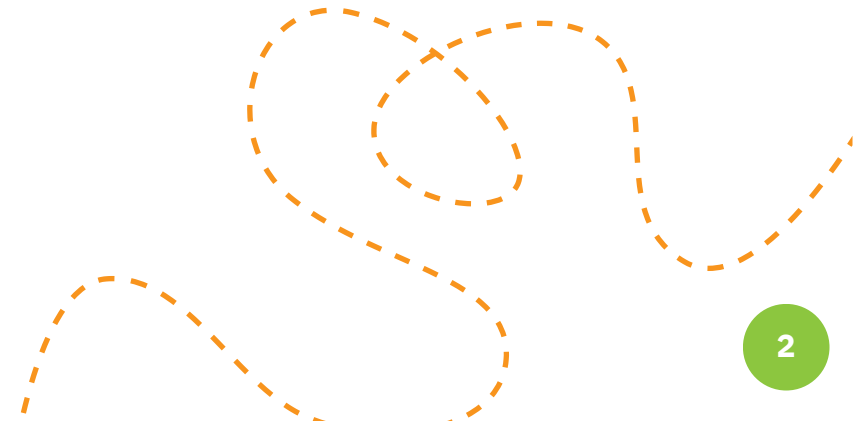
- Rundvisning med fokus på produktionsflow.
- Observation af arbejdsstationer, maskiner og samarbejde.
- Interview med udvalgte medarbejdere om deres job og ansvar.
- Eleverne fører noter og skitserer processer.

Stilladserende spørgsmål

- Hvad sker der først, midt i og sidst i produktionen?
- Hvem arbejder hvor – og hvorfor?
- Hvilke maskiner hjælper mennesker i arbejdet?

Lærerens rolle

- Understøtte elevernes fokus og sikre aktiv deltagelse.
- Hjælpe med at koble observationer til de faglige begreber.

EFTER VIRKSOMHEDSBESØGET: PRODUCER OG PRÆSENTER

Aktiviteter

- Fælles opsamling: Hvad overraskede os?
- Grupperne udarbejder en produktionsplakat eller præsentation.
- Arbejde med rækkefølge, forklaringer og fagbegreber.
- Præsentation for klassen eller parallelklasse.

Stilladserende spørgsmål

- Hvordan hænger de forskellige job sammen?
- Hvad ville ske, hvis ét led i produktionen manglede?
- Hvilke job kunne du selv forestille dig at have – og hvorfor?

Lærerens rolle

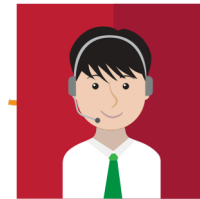
- Stilladsere formidling og refleksion.
- Spørge ind til elevernes valg og forståelse.

PERSPEKTIVERING

Forløbet kan danne grundlag for senere arbejde med erhverv, uddannelsesveje og teknologisk udvikling, herunder bæredygtig produktion og automatisering.

EVALUERING OG FEEDBACK

Evalueringen er formativ og foregår løbende gennem dialog, feedback i grupper og elevpræsentationer. Der arbejdes med feed up (formål), feedback (faglig forståelse) og feed forward (hvordan kan arbejdet uddybes).

BILAG TIL PRAKSISFAGLIGT FORLØB - PRODUKTIONSVIRKSOMHED (5. KLASSE)

Dette bilag indeholder:

1. Elevark til før, under og efter virksomhedsbesøget
2. Uddybet lærervejledning
3. Vejledning til produktionsvirksomheden

Materialerne er direkte koblet til Karrierekompasset på mellemtrinnet og Spiremodellen (Spire-niveau) se bilag.

DEL 1: ELEVARK

ELEVARK 1 - FØR VIRKSOMHEDSBESØGET: FORBEREDELSE

Formål

At aktivere elevernes forhåndsviden og skabe fagligt fokus før besøget.

Udfyld i gruppe

- Virksomhedens navn: _____
- Hvad producerer virksomheden? _____
- Hvad tror vi, produktet bruges til? _____

Vi tror, der findes disse job på virksomheden

- _____
- _____
- _____

Spørgsmål, vi gerne vil stille medarbejderne

- _____
- _____
- _____

ELEVARK 2 - UNDER VIRKSOMHEDSBESØGET: OBSERVATION OG INTERVIEW

Formål

At støtte eleverne i systematisk observation og note-tagning.

Observer produktionen

- Produktet starter som (råvare): _____
- Første trin i produktionen: _____
- Næste trin: _____
- Sidste trin: _____

Maskiner og teknologi

- En maskine, jeg så: _____
- Maskinen hjælper med at: _____

Job og funktioner

- Et job på virksomheden: _____
- Personen arbejder med: _____
- Jobbet er vigtigt, fordi: _____

ELEVARK 3 - EFTER VIRKSOMHEDSBESØGET: BEARBEJDNING OG REFLEKSION

Formål

At samle viden og understøtte karrierelæring gennem refleksion.

I gruppen

- Det mest overraskende ved virksomheden var: _____
- Noget, vi ikke vidste før, var: _____

Produktionsprocessen kort fortalt

(Skriv eller tegn rækkefølgen)

Refleksion

- Et job, jeg kunne forestille mig at have, er: _____
- Det er fordi: _____

DEL 2: LÆREVEJLEDNING

Didaktisk intention

Forløbet har til formål at give eleverne konkrete erfaringer med arbejdsfællesskaber og produktion i praksis. Fokus er ikke på at kende bestemte uddannelser, men på at forstå sammenhænge mellem job, teknologi og færdige produkter.

Før virksomhedsbesøget

- Arbejd eksplicit med begreberne råvare, proces og produkt.
- Gennemgå god opførsel og sikkerhed på en arbejdsplads.
- Hjælp eleverne med at formulere åbne og relevante spørgsmål.

Under virksomhedsbesøget

- Brug tid på fælles opsamling, før eleverne producerer.
- Stil spørgsmål, der får eleverne til at se afhængighed mellem jobfunktioner.
- Prioritér mundtlig refleksion som del af evalueringen.

Differentiering

- Elever med behov for støtte kan arbejde mere visuelt.
- Elever med behov for udfordring kan uddybe processer eller teknologi.

DEL 3: VEJLEDNING TIL PRODUKTIONSVIRKSOMHEDEN

Formål med besøget

Virksomhedsbesøget giver eleverne indsigt i, hvordan en moderne arbejdsplads fungerer, og hvordan forskellige job bidrager til at skabe et produkt. Besøget er en del af skolens karrierelæringsindsats.

Hvad virksomheden kan forberede

- En kort, alderssvarende præsentation af virksomheden.
- En tydelig gennemgang af produktionsprocessen i hovedtræk.
- Udpegning af 1–2 medarbejdere, som kan fortælle om deres job.
- Overblik over sikkerhedsregler, som eleverne skal kende.

Hvad virksomheden kan forvente

- Eleverne er forberedt og har spørgsmål med.
- Besøget varer typisk 1–2 timer.
- Fokus er på forståelse og dialog – ikke rekruttering.
- Læreren er ansvarlig for ro, struktur og elevernes deltagelse.

Gode råd

- Brug konkrete eksempler og vis hellere end forklar længe.
- Forklar fagudtryk i et børnevenligt sprog.
- Fortæl gerne om forskellige veje ind i arbejdet og hverdagen på virksomheden.

SPIREMODELLEN - SPIRE-NIVEAU (BILAG)

Dette bilag beskriver Spiremodellen på Spire-niveau og kan vedhæftes praksisfaglige undervisningsforløb på mellemtrinnet, herunder virksomhedsbesøg og projektforsløb.

FORMÅL MED SPIRE-NIVEAU

Spire-niveauet er målrettet elever, som har erfaring med fælles aktiviteter og simple undersøgelser, men som fortsat har behov for tydelig struktur og lærerstøtte. Eleverne arbejder med flere faser end Frø-niveau og introduceres til mere systematisk undersøgelse, idéudvikling og bearbejdning.

FASER I SPIREMODELLEN (FRØ)

1. Forstå og undersøg

- *Eleverne:*
 - Undersøger en virkelighedsnær problemstilling.
 - Aktiverer forhåndsviden og formulerer undrespørgsmål.
- *Læreren:*
 - Præsenterer udfordringen og sætter en tydelig ramme.
 - Introducerer centrale begreber og formål.
- *Typiske produkter:*
 - Hjernekort, fælles noter, hypoteser.

2. Research

- *Eleverne:*
 - Indsamler viden gennem observation, interview, læsning eller virksomhedsbesøg.
 - Arbejder med noter, skitser og enkle modeller.
- *Læreren:*
 - Stilladserer informationssøgning og notatteknik.
 - Hjælper med at udvælge relevant viden.
- *Typiske produkter:*
 - Observationsark, interviewark, vidensopsamling.

3. Få ideer

- *Eleverne:*
 - Bearbejder deres viden og udvikler idéer til formidling eller løsning.
 - Arbejder i grupper med idéudvælgelse.
- *Læreren:*
 - Faciliterer idéprocesser og støtter samarbejdet.
- *Typiske produkter:*
 - Skitser, udkast, idébeskrivelser.

4. Producer

- *Eleverne:*
 - Omsætter viden og idéer til et konkret produkt.
 - Arbejder med rækkefølge, forklaringer og fagbegreber.
- *Læreren:*
 - Understøtter arbejdsprocessen og giver løbende feedback.
- *Typiske produkter:*
 - Plakater, modeller, digitale præsentationer.

5. Præsenter

- *Eleverne:*
 - Præsenterer deres produkt og forklarer deres valg.
 - Reflekterer over, hvad de har lært.
- *Læreren:*
 - Stilladserer refleksion og faglig samtale.
- *Typiske produkter:*
 - Mundtlige fremlæggelser, fælles opsamling.

FEEDBACK (LØBENDE)

Feedback indgår i alle faser og arbejder med:

- *Feed up:* Hvad er formålet med arbejdet?
- *Feedback:* Hvor er eleverne i processen?
- *Feed forward:* Hvad er næste skridt?

ANVENDELSE

Bilaget kan anvendes som:

- Didaktisk reference i planlægning
- Dokumentation af praksisfaglighed
- Fælles sprog mellem skole og samarbejdspartnere

Bilaget er udarbejdet til brug i praksisfaglige forløb på mellemtrinnet.

